

P/f Tøming

Oddagrein

Í Danmark hava nú í árávís verið rættarsakir ímóti teimum sokallaðu partafelagstømarum. Hetta fólkslagið hevur gjørt sær dælt av at keypt feløg, ið hava verið rimuliga væl fyrri, men hava havt eina lógliga skattaskuld. Aftan á keypið hevur felagið verið tømt fyri pengar, koyrt á heysin og sostatt eingir pengar til skattaskuldina.

TOGARÍÐ í rættinum hevur verið øgiligt, men nú eru teir fyrstu dómarnir falnir – skatta-valdinum til vildar. Nógv reyð oyru og skomm á teimum bonaðu gólvunum í bankum og grannskoðarafyrirøkum.

TAÐ, sum ein kann hefta seg við er, at dómarnir eru grundaðir bæði á jura og moral. Snøgt sagt »ond tro« og »god tro« – tað hevur verið avgerandi.

HER hjá okkum kunnu vit neyvan fram til nú tosa um slíka ávísar tøming av felögum. Men onkur tøming hevur tú verið, tí bankarnir blivu tómir, og skuldin endaði hjá Palliba. Ein partur av orsökini var, at ov nógv projekt vórðu sett í gongd, sum í veruleikanum vóru luftkastellir. Ikki tí, á pappírnum sá alt gott út. Ráðgevarafelagini framleiddu bókur upp á strípu, ið skuldu undirbyggja hesi projekt.

SPYRJA vit nú aftaná, hví hesir lögdu navn til hesan orskap, so er svarið: »Viðskiftafólkið vildi hava tað so«. Er eingin moralur at hóma? Nú trúðu vit, at kreppan hevði hækkað moralin í samfelagnum og har eisini í ráðgevarafeløgum. Itt er at fáa eyga á tað.

Í SEINASTU tingsetu samtykti lögtingið lóg um, at vinningsbyti kundi flytast ímillum partafeløg og sostatt bert skattast einaferð. Endamálið var at betra umstøðurnar fyri vinnuligum ílögum. Nú sær tað út til, at henda reglan kann nýtast til lógliga »tøming« av felögum. Sambært grein í Dimmalætting ráðgevar eitt av okkara autoriseraðu ráðgevarafelögum sínum kundum í at nýta hetta hol í skattaskipanini, »tí viðskiftafólkið vil hava tað so«. Vit hava hoyrt hatta áður.

NÚ kunnu vit so spyrja: Hvar er moralurin? Um nú lóggevandi valdið hevur gjørt eitt »kiks« – og vónandi er hetta eitt kiks – hvat var so meira rimuligt enn at skattaráðgevararnir sum góðir samfelgsborgarar góvu eitt »praj« um hetta? Eiga hesir alment autoriseraðu ráðgevararnir ikki eisini at hava moralskar skyldur?

HVAT lærdi hesin partur av samfelagsvirkseminum av kreppuni? Eftir stendur tó, at her er ein órimuligur leki í skattaskipanini, sum má tættast beinanvegin. Um tað ikki finnst vilji í samgonguni, so má andstöðan gera nakað við málið.

VIT vænta fyrispurning til fíggjarmálaráðharran og vinnumálaráðharran um ávikavist skattahol og ráðgevaramoral og skyldur ein av fyrstu døgnum!

Sosialurin

Lesarabrev:

Ert tú ikki trúgvandi, verður tú ikki búgvandi!

Sjálvandi er tað ikki nóg mikið bara at trúgva upp á nakað og so seta seg hendur í favn. Nei, men tú mást fyrst vera komin til eina niðurstøðu, sum ger, at tú trýrt, at tað kann lata seg gera. Gert tú tað, so fert tú glaður og ekkaleysur til verka, gevur alt tað tú hevur í tær. Flest øll munnu hava upplivað hesa kensluna aftan á liðugt verk, at tú tá næstan ikki skilir, at tað bar til.

Hóast vit eru so ymisk, sum vit eru og í tí dagliga ósamdum mangt, t.d. um tú trýrt upp á títt egna fólk ella ei, er tað kortini so, at innast inni eru vit samd um, at vit eru eitt fólk og vildu fegin trúð, at vit klára okkum sjálvi, men av ymsum orsökum valdi ikki at trúgva upp á tað.

Velur tú ikki at gera tað, sum tú hóast alt innast inni veit er rætt, fær tað fylgir fyrri teg sjálván, og ofta kemur tú at glíða út í nakað, sum tú bæði sigur og ger, so tú ikki torir at siggja í eyguni á tær sjálvum. Men tú hyggur ikki um teg sjálván, og tað eru hini, øll hini,

altíð hini.

Sakina ella evnið tosar tú ikki um.

Ein annars skilagóður føroyingur sum Thomas Arabo skrivur grein, har hann byrjar eitt sindur úr erva, men so verður hann garvillur, tosar um, »at her á landi eru øll líka nógv verduttan mun til húðarlit, trúgv, evnir og politiska áskoðan«, um »superføroyingar«, og »Gud viti, hvussu skilið verður tann dag nationalistarnir fáa makt, sum teir hava akt«.

Hvør kom við hasum orðinum »superføroyingar«? Svarið er sum eftir bókini.

Minnist tá eg var við til at gera bókina »Sjón og Seiggj« við greinin eftir Erlend Patursson. Eg las sjálvandi allar gamlar 14. andar, hugdi eisini at hinum bløðunum viðhvørt. Tá datt eg um hetta. »Kvett«, »kubba á stokkinum«, »kuta« o.a. Eg fann tað ongantíð hjá Erlendi, men hjá hinum, sum lögdu honum hetta í munin.

Katrin Dahl Jakobsen gongur púasta grassat. »Romantiskir rithøvundar«,

»fullveldiskatekismus«, »halda, tað er sooooo synd í Høgna Hoydal«, »líða av Hoyalsyndromi«, »javnað-arkompeksavgongu«.

»Eg eri djórv, eg tori at skriva avgongu«. Kanska heldur onkur eisini tað. Nei, eg veit ikki. Tað er eitt gott føroyskt orð, men hvussu fær eitt fólk seg til at seta hasi trý orðini saman og so skriva tað? Hvát vil hon siga við hesum skrímsli? Hvør og hvat hevur uppst hana so, at hon verður so vitleys?

Hans Pauli Strøm loysti frá kjaftbandinum. »Geivist« er hansara høvudsboðskapur. Og so flaksar hann aftur uppi yvir Malta. Kina og Gadaffi fær hann eisini vavt uppi.

Hava tit einki annað upp á hjarta at siga til tykkara landsmenn?

Ella hava tit longu ornað alt við Nyrup?

Hvur Nyrup lovað tykkum BLOKKIN til ævigar tíðir?

Trúgva tit honum? (Nú er NATO stöðin ikki so virðismikil sum gjald).

Nógv er at hugsa og

Steinbjørn B. Jacobsen

skriva um hjá øllum.

Og sanniliga eru frøðingarnir virðismiklir ráðgevarar. Men seta út í kortið mugu politikarnir saman við fólkinum gera. Tað er tað vit velja teir til. Um ikki so er bara at avtaka tingið og seta einar fimm frøðingar at stýra øllum.

Steinbjørn B. Jacobsen

Viðmerking:

Fullveldisætlanin er ein sápubløðra - sum brestur!

Hóast landsstýrismaðurin í fullveldismálum hevur boðað frá, at hann um stutta tíð fer at biðja lögtingið um heimild at seta eina nevnd, sum skal gera uppskot til eina føroyska grundlóg, so hevur hann framvegis ikki svarað teimum spurningum, sum settir eru fram um fullveldisætlanina.

Og tað sum ein bæði sum vanligur føroyingur og tingmaður fær at vita, er so mótisandi, at einki gott kann spyrjast burtúr.

Taka vit sendingina í útvarpinum týskvöldið, um peningaviðurskiptini, so vóru allar partar samdir um, at Føroyar eiga at fylgja Danmark, um Danmark ger av at fara uppí samstarvið við hini ES-londini um euroin.

Fólk sum søgdu sína hugsan, vóru stjórin í Føroya Fiskasølu, stjórin í Landsbankanum, stjórin í

Arbeidsgevarafelagnum og annars stjórin í Føroya Banka.

Allir vóru teir samdir um, at tað tæni Føroyum best, at fylgja danska gjaldoyranum, tað verið seg krónuni, ella euroinum, um danir velja hann.

Tað vildi geva okkum í Føroyum allar teir fyrimunir sum hugsað kunnu. Tað vildi gera tað lættari at handla við ES, sum eftir tí sum stjórin í Fiskasølu segði, keypir yvir 80 prosent av tí sum vit útflyta.

Hinir vóru eisini samdir um, at tað fór at hava eina rentulækking við sær, um vit føroyingar valdu at verða verandi saman við sterka danska gjaldoyranum, antin tað eitur króna, ella euro.

Ein var ímóti tí sum allir hinir førdu fram, og tað var føroyski landsstýrismaðurin í fíggjarmálum, Karsten

Heðin Mortensen, løgtingsmaður

Hansen. Nei, segði hann, tað kemur ikki uppá tal at fylgja euroinum, uttan mun til, hvat danir gera. Og helst skuldu vit heldur ikki fylgja dansku krónuni, hóast danir velja at hava hana.

Men hann legði dent á, at

Føroyar skulu knýttast tætt at einum ella øðrum sterkum gjaldoyra, hvat tað so verður fyri eitt gjaldoyra.

Ein og hvør má ganga út frá, at tað sum sagt verður í eini slíkari sending er tað sum er rætt.

Men út frá tí sum landsstýrismaðurin í fíggjarmálum segði, so er lítið, fyri ikki at siga einki tosað í landsstýrissamgonguni um nakað sum helst.

Tosið um fullveldi er sprottíð í einum ella øðrum formi fyri undirlutakenslu, ella eini trøngd at fáa vald.

Tí er fullveldisosið einki annað enn ein sápubløðra, sum ikki kann annað enn bresta.

Heðin Mortensen, tingmaður Sambandsflokksins